

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Vi har et par gange hørt venstrefløjen fremhæve Syddansk Universitet og den model, som sådan helt uofficielt er kommet derfra. Og nu vil jeg da gerne spørge: Kan det ikke undre hr. Troels Lund Poulsen?

Her er der tale om et centerprojekt, som er fuldstændig efter bogen, der er ikke noget at sætte en finger på, det stemmer overens med forskningsrådsloven. Og så kritiserer man det på den måde, at man taler meget om armslængdeprincippet og vil have, at regeringen skulle kaste sig i armene på et privat initiativ og sige til en lærer på Syddansk Universitet: Vil du gerne være leder af et koldkrigscenter? Jamen det skal du sandelig da også være, min gode ven.

Tænk engang, hvis ministeren bar sig sådan ad, at det var muligt at skrive et brev til ham, til mig eller til et eller andet folketingsmedlem, hvorefter man kunne få en stilling som centerleder. Tror hr. Troels Lund Poulsen ikke, at vi, hvis det gik sådan til, så ville få på hattenpulden? Og jeg vil sige med rette.

(Kort bemærkning).

Troels Lund Poulsen (V):

Jo, det vil jeg da håbe at vi vil få, vil jeg sige til hr. Jesper Langballe. Og derfor er det jo også interessant, at de partier, der taler meget om armslængdeprincippet, nu ikke synes, at det er et vigtigt princip.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Der er, så vidt jeg kan se, ikke flere, der har bedt om ordet for kort bemærkning, og jeg skal derfor give ordet til hr. Rasmus Prehn som ordfører.

Rasmus Prehn (S):

I Socialdemokratiet vil vi gerne være med til at etablere et nordisk institut for forskning i Danmarks og Nordens rolle under den nyere historiske periode fra 1945 til 1995 med særlig vægt på Danmarks og Nordens placering under den kolde krig. Derfor er vi medforslagsstillere på beslutningsforslaget B 77.

Vort forskningspolitiske udgangspunkt er egentlig, at der er behov for flere midler til den frie forskning. At bruge yderligere midler på et område, der allerede er belyst, kan derfor godt virke som en mærkværdig prioritering, men vi lægger stor vægt på, at instituttets oprettelse og placering udbydes via Det Strategiske Forsk-

ningsråd eller Grundforskningsfonden, således at det bedst kvalificerede miljø får tilført opgaven.

Det er helt afgørende for os, at vi ikke bryder med princippet om fri og reel og uvildig forskning, og at vi på intet tidspunkt, som vi oplever, at regeringen og Dansk Folkeparti vil, søger at styre forskningen, indtil de resultater, man ønsker, opnås.

I Socialdemokratiet anerkender vi, at der gennem de senere år er sket en stor vækst i dansk og nordisk koldkrigsforskning. Dette er ikke mindst blevet understøttet gennem de statslige kommissorier og redegørelsen om den kolde krig.

Vi ved, at den intensiverede forskning på området har frembragt et vækstlag af bl.a. yngre forskere, der ikke har personlig andel i fortidens opdelinger under den kolde krig. Derfor tror vi på, at der i lighed med andre europæiske og amerikanske staters forskning er brug for et institut, der samler forskningen på dette område.

Et nyt nordisk institut, som vi foreslår, vil kunne bidrage til at samle de dynamiske kræfter, der p.t. befinder sig i Danmark og de øvrige nordiske lande på dette område, nøjagtigt som vi også skriver i beslutningsforslaget.

Fra socialdemokratisk side synes vi, at det er en god prioritering, at instituttet særligt skal sætse på udenrigspolitik, efterretningshistorie, sikkerhedspolitik, indenlandske reaktioner på internationale udviklinger og komparative studier, men også, at der under hensyn til resultaterne fremlagt i DIIS-rapporten om »Danmark under den kolde krig« skal bruges kræfter på at klarlægge aspekter af de militære trusler rettet mod Danmark og Østersøområdet, herunder af Østblokkens indflydelse på danske beslutningstagere.

Det er vigtigt for os, at denne problemstilling indgår i instituttets virkefelt. Der skal kunne forskes både i nationale, regionale og internationale problemstillinger inden for feltet. Vi mener også, at det er en god idé, at de tematiske og geografiske satsninger skal søges gennemført således, at instituttets forskere vil komplementere og understøtte hinandens forskning.

Kl. 13.20

Alt i alt finder vi fra socialdemokratisk side, at det er en langt mere rimelig og lødig beslutning at oprette et nordisk koldkrigsinstitut som foreskrevet i beslutningsforslag B 77, end det er at støtte regeringens planer om et politisk styret